

Stopień po stopniu

Schody betonowe są coraz rzadziej stosowane. Wprawdzie są trwałe i ogniochronne, tanie i łatwe w wykonaniu, ale mało efektowne. Zdecydowanie bardziej atrakcyjne są np. schody drewniane.

Kiedy pora na schody?

Tradycyjne schody betonowe wykonuje się tuż po zalaniu stropu. Można oczywiście przełożyć ich wykonanie na później, stawiając w ich miejsce prowizoryczną pochylnię z nabitymi listwami przeciwpoślizgowymi, ale nie jest to zbyt wygodne rozwiązanie. Schody gotowe, składane z elementów montuje się znacznie później, po ułożeniu parkietu.

W jaki sposób wykańcza się schody?

Drewniane elementy najczęściej są bejcowane lub lakierowane, ale mogą też być woskowane lub malowane. Ważne jest, by powłoka zabezpieczająca schody, a w szczególności stopnie była trwała, odporna na ścieranie, zarysowania i wgniecenia. Elementy stalowe natomiast zwykle są cynkowane lub malowane proszkowo, polerowane lub matowione. Powierzchnie mosiężne najczęściej wykańcza się przez polerowanie, matowienie, patynowanie, satynowanie (w różnych odcieniach) i zabezpiecza antykorozyjnym, bezbarwnym lakierem. Wszystkie te prace wykonywane są na etapie produkcji, a montowane schody nie wymagają już zwykle żadnego dodatkowego wykańczania.

Schody żelbetowe kontra drewniane

W nowoczesnych projektach nie spotyka się już klatki schodowej. Zazwyczaj architekci umieszczają schody w holu lub w salonie. Dlatego tak ważny jest ich kształt i wykończenie, bo jako stały element dość sporych rozmiarów mogą w sposób decydujący zaważyć na estetyce całego wnętrza. Między innymi dlatego coraz częściej rezygnujemy z tradycyjnych schodów żelbetowych na rzecz lekkich, efektownych schodów gotowych, wykonywanych najczęściej z drewna. W takie schody można się zaopatrzyć w trojaki sposób: zamawiając u stolarza lub w wyspecjalizowanej firmie albo kupując gotowe w sklepie. To pierwsze dwa rozwiązania są najwygodniejsze. Polegają na wybraniu fachowca lub firmy, która wykona projekt dostosowany do konkretnych warunków.

Oprócz schodów betonowych wykańczanych np. marmurem (a) i drewnianych wykonywanych na zamówienie można kupić lekkie schody modułowe, przeznaczone do samodzielnego montażu (b)

Co trzeba wiedzieć zamawiając schody?

Ważne są wymiary miejsca przewidzianego na schody, wielkość otworu w stropie i jego grubość oraz wysokość kondygnacji (z uwzględnieniem wysokości warstw wykończeniowych podłogi). Doradca techniczny na miejscu wykonuje dokładne pomiary i do nich dostosowuje projekt. Inwestor wybiera rodzaj schodów, materiał na konstrukcję, stopnie i balustrady i akceptuje jeden z kilku zaproponowanych projektów. Wpłaca zaliczkę i czeka na montaż.

Ponieważ schody robione na zamówienie mogą być gotowe dopiero za 3-4 miesiące, warto pomyśleć o nich odpowiednio wcześniej

W jaką balustradę zaopatrzyć schody?

Aby balustrada skutecznie chroniła przed wypadnięciem, powinna mieć co najmniej 0,9 m wysokości. Pomaga też przy wchodzeniu i schodzeniu, powinna więc stanowić pewne i wygodne oparcie dla dłoni. Balustradę tworzy poręcz i wypełnienie, które służy do jej zamocowania. Najczęściej poręcze do drewnianych schodów wykonuje się również z drewna, takiego samego jak schody. Wypełnienie balustrad stanowią drewniane słupki (tzw. tralki) o dowolnym kształcie, np. warkocza lub wazonu. Do nowoczesnych wnętrz można zamówić drewniane schody z prostymi słupkami z metalowych chromowanych prętów.

Balustrada mosiężna...

... i stalowa

Czy można kupić schody w.. supermarkecie?

Jeśli koszt wykonania schodów na zamówienie jest za wysoki, można kupić je w markecie budowlanym. Sprzedawane są w postaci kompletnych zestawów – składających się z powtarzalnych elementów (modułów) – z dołączoną instrukcją montażu. Główne elementy konstrukcji zwykle wykonane są z litego, giętego lub klejonego drewna albo ze stali. Elementy drewniane mogą być wykończone lub surowe, przeznaczone do polakierowania już po zmontowaniu. Ograniczeniem jest jednak ich wielkość. Standardowe schody gotowe mają 270-310 cm wysokości i do 100 cm szerokości. Zazwyczaj można je zamontować samodzielnie. W zdecydowanej większości są samonośne. Przymocowuje się je do konstrukcji podłogi i do stropu za pomocą śrub rozporowych. Proste schody policzkowe czasami przykręca się bezpośrednio do ścian. Stopnie i balustrady montuje się do konstrukcji schodów za pomocą śrub. Schody gięte zwykle przygotowuje się w zakładzie produkcyjnym i w całości dostarcza na miejsce.

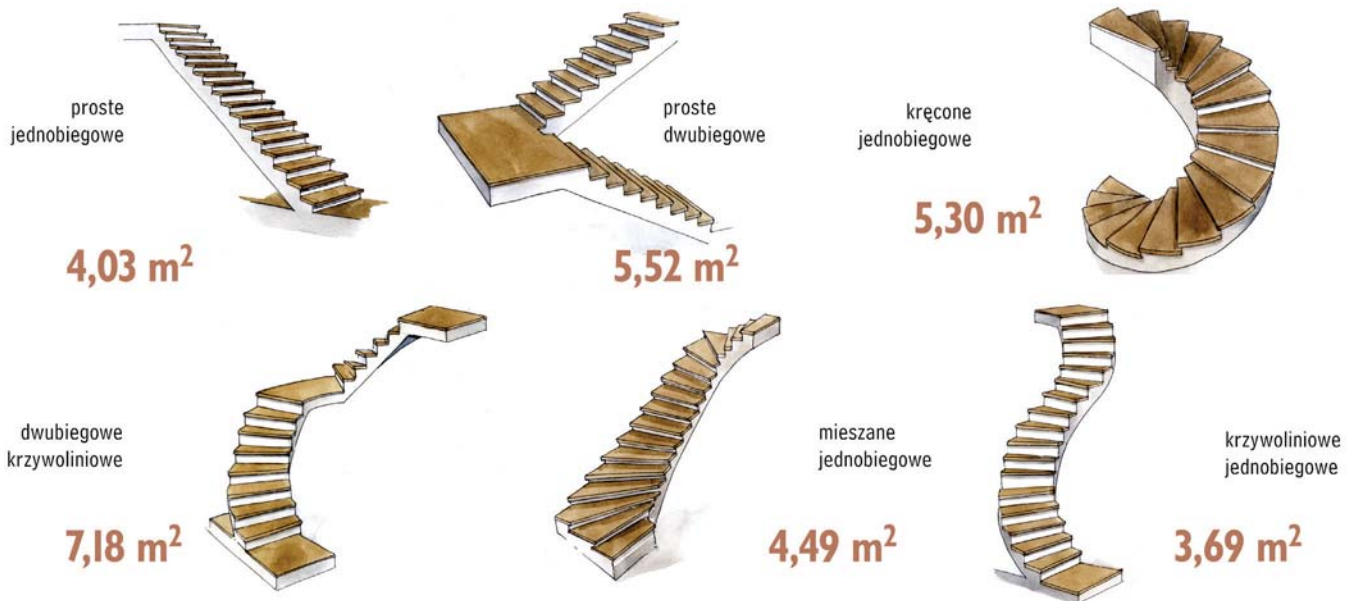
Zanim zamówimy schody należy zmierzyć...

- szerokość otworu w stropie;
- długość otworu w stropie;
- grubość otworu w stropie;
- wysokość od podłogi do podłogi na piętrze;
- wymiary pomieszczenia (przed wejściem na schody i przed zejściem z nich musi pozostać co najmniej 70-80 cm pustej przestrzeni).

O czym trzeba pamiętać?

- W domu jednorodzinnym o wysokości kondygnacji 260-270 cm projektuje się najczęściej schody mające 12-15 stopni – wraz ze stopniem początkowym.
- Wysokość kondygnacji jest liczona od dolnej posadzki do górnej płaszczyzny stropu piętra.
- Maksymalna wysokość stopnia to 20 cm.
- W schodach zabiegowych, szerokość stopni przy zewnętrznym policzku jest większa, przy wewnętrznym zaś mniejsza. Natomiast na linii biegu, czyli pośrodku stopnia szerokość wszystkich stopni musi być taka sama.
- Nachylenie biegu schodów wewnętrznych jest określone wzorem: $2x \text{ wys. stopnia} + \text{jego szer.} = 0,63 \text{ m}$.
- Na jednym biegu nie powinno być więcej niż 17 stopni, ale też nie mniej niż 3.
- Jeśli w domu jest małe dziecko, ze względu na jego bezpieczeństwo odległość między poszczególnymi tralkami nie może przekraczać 10 cm. Warto również przy wejściu na schody zamontować poruszającą się na zawiasach, zamykaną bramkę.

Ile miejsca zajmą schody?

Po jakich schodach wspinać się na strych?

Najwygodniejsze są schody składane. Ich konstrukcja to rama (którą wbudowuje się w strop) z klapą, do której przymocowane są schody. Składają się one z 2-3 segmentów, wsuwających się jeden w drugi lub składających się na zawiasach tzw. taśmowych. Po rozłożeniu schody przypominają tradycyjną drabinę ze szczeblami. Klapa jest zamykana na zatraskowy zamek. Otwiera się ją naciskając na spust zamka przy pomocy drążka. Gwałtownemu opadnięciu całej schodowej konstrukcji przeciwdziałają skomplikowany mechanizm zawiasów, wysięgników i sprężyn. Kąt nachylenia takich schodów wynosi 60-65°. Można wybierać wśród modeli wykonanych z drewna, stali bądź aluminium. Specyficzną odmianą schodów strychowych są schody nożycowe. Różnią się sposobem składania i kształtem stopni. Profile boczne poszczególnych elementów składają się w harmonijkę, a zamiast szczebli są pręty. Dlatego te schody mogą być produkowane wyłącznie ze stali lub aluminium.

Strychowe schody nożycowe wyposażone w sprężynę zabezpieczającą przed gwałtownym opadaniem klapy (a), schody łamane na 4 części (b)

